ЗМІСТ

[dasein: оборона присутності]

Повна версія документа на **book2go.com.ua**

Про видання

Вибір без вибору. Пітьма і лють. Наша згода загинути. Наш вибір вбивати. Бій і порожнеча. Щоденні втрати. Втрати, які вже не рахують та не відчувають. Кордони землі, що впізнаєш навпомацки. Поезії Ярини Чорногуз — це своєрідні листи з фронту, листи з передової, де ти не знайдеш опису бойових дій чи переліку звільнених територій.

Детальний опис і характеристики видання — на сторінці
book2go.com.ua/product/dasein-oborona-prysutnosti-ebook/

Ярина Чорногуз

[dasein: оборона присутності]

віхола

Ярина Чорногуз

[dasein:
оборона присутності]

Вірші

віхола
Київ · 2023

УДК 821.161.2’06-1:355.48(477)»2022»

Ч-75

Чорногуз Ярина

Ч-75 [dasein: оборона присутності]: вірші / Ярина Чорногуз. — К. : Віхола, 2023. — 128 с. — (Серія «Життя»).

ISBN 978-617-8257-16-3

“Світ зійшовся клином на обороні цієї землі.
І навіть якщо буде щось опісля цього, навіть тоді —
нам іншого вже, мабуть,
ніколи насправді не буде треба”

Вибір без вибору. Пітьма і лють. Наша згода загинути. Наш вибір убивати. Бій і порожнеча. Щоденні втрати. Втрати, які вже не рахують та не відчувають. Кордони землі, що впізнаєш навпомацки.

Поезії Ярини Чорногуз — це своєрідні листи з фронту, листи з передової, де ти не знайдеш опису бойових дій чи переліку звільнених територій. Це листи про біль від утрати загиблих побратимів та посестер, листи про буття на війні тут і зараз, про усвідомлення та прийняття власного вибору піти воювати, листи про те, як виглядатиме світ після всього цього болю, що розриває зсередини. Листи про те, як виглядає оборона твоєї присутності в цьому світі.

Ці тексти Ярина написала за останні півтора року ротації на фронті, значна частина якої припала на повномасштабну війну. «У цій добірці, — пише Ярина, — промовлятиме моя пам’ять про Скадовськ і морське узбережжя Херсонщини, Сєвєродонецьк та Маріуполь, висоти над Новоайдаром, дорогу Бахмут–Лисичанськ і села по той бік Сіверського Дінця, річки, яка стала українським Стіксом. І всі вони відчуваються мені як ще одна мала батьківщина, бо вони переміряні нашими кроками вздовж і впоперек. Деякі вільні й оборонені, більшість з них — ще належить звільнити».

© Ярина Чорногуз, 2023
© Ольга Арістова, обкладинка, 2023
© ТОВ «Віхола», виключна ліцензія на видання, оригінал-макет, 2023

Моєму дідусю Олегу Чорногузу

Моїм загиблим товаришам,
морським піхотинцям,
«Перуну» — Антону Геваку,
«Скрипалю» — Романові Барвінку,
«Ахіллесу» — Владиславу Мартинюку,
«Рексу» — Олегу Коломійцю,
«Кусто» — Володимиру Овчиннікову

Усім, хто загинув у боротьбі за Україну
впродовж російської геноцидної війни 2014–2023 рр., що триває досі

Присутність: війна

Dasein — одне з найзагадковіших слів у сучасній філософії. Таким загадковим його зробив Мартин Гайдеґер у творі «Буття і час», створивши чи не найскладнішу неперекладність у нашій європейській інтелектуальній культурі. До Гайдеґера ми могли би перекладати це слово як «існування», після Гайдеґера його сенси розбіглися різними лісовими стежками, що подеколи губляться в темних хащах незрозумілості, а подеколи виводять до просіки, просвіту розуміння. Відповідно, й перекладати це слово вкрай важко, адже, вловлюючи в перекладі один сенс, губиш інші. Таким неоднозначним є й переклад «Dasein» як «присутність». З одного боку, така інтерпретація, руйнує деякі ходи думки самого Гайдеґера, з іншого — навіть через свою неточність провокує й ініціює думку інших мислителів. Скажімо, відлуння такої інтерпретації звучить у філософії присутності Ганса Ульриха Ґумбрехта.

Тож назвати збірку віршів «Dasein: оборона присутності» — це вже неабияка провокація бодай тому, що ця назва поєднує німецькомовний оригінал і вкрай неоднозначний український переклад. А до цього долучається ще й слово «оборона». Виявляється, що в цьому хиткому світі нашу крихку присутність повсякчас слід боронити.

Ці метафоричні розважання набувають однозначно жахливого й водночас щемкого сенсу під час війни. Наша присутність, наше існування, наше життя загрожені. Російське зло загрожує знищити нас фізично. Оборона присутності — це насамперед справа українських військових, тих, хто на фронті, ризикуючи власним життям, рятує життя інших. Та коли одною з військових виявляється поетка, оборона присутності набуває нового виміру.

Ярина Чорногуз боронить нашу присутність не лише на полі бою. Її поезія — це також оборона, оборона людяності, дружби, любові, ніжності, життя від російського світу смерті. Й раптом нового сенсу дістає думка Едварда Саїда про те, що культура є полем битви. Адже стає зрозумілим, що на цьому полі присутні не тільки створені в літературі імперські наративи, як уважав Саїд. Так, нам протистоїть не лише злочинна зграя вбивць, збоченців, катів, ґвалтівників і мародерів, яка називає себе російською армією. Весь цей жасний морок виростає з наративів ненависті, ксенофобії, антилюдяності та некрофілії, якими від початку до скону просякнута вся російська література, головним мотивом якої є насолода від власної деґрадації. Це, до речі, докорінно відрізняє російську літературу від усіх інших імперських літератур. Але українська поетка відповідає на це не мовою ненависті, а поезією людяності:

всі плечі надто слабкі
для серця що б’ється в тобі

Читаючи ці рядки, відчуваєш биття людського серця. Відчуваєш, бо власне серце починає битися в їхньому ритмі.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.